

Broj:

Savjet Agencije za zaštitu konkurencije na osnovu čl. 20f st 1 t.1 Zakona o zaštiti konkurencije („Sl. list CG“, br. 44/12 i 13/18), člana 14 stav 2 Zakona o kontroli državne pomoći („Sl. list CG“, br. 12/18), čl. 18 Zakona o upravnom postupku („Sl. list CG“, br. 56/14, 20/15, 40/16 i 37/17), u postupku ocjene usklađenosti, po prijavi državne pomoći podnijetoj od strane Ministarstva prosvjete, nauke, kulture i sporta, Vaka Đurovića bb, Podgorica, na sjednici održanoj 28.10.2021. godine d o n o s i

R J E Š E N J E

1. Nacrt Aneksa broj VI ugovora o kreditu broj 0042101027516 koji se u sistemu CKB banke vodi pod brojem 3022-00-5 od 20.07.2015 godine, Aneksa I od 20.07.2017 godine, Aneksa II od 29.11.2018 godine, Aneksa III od 28.05.2020 godine, Aneksa IV od 31.05.2021 godine, Anexa V od 03.06.2021. godine i Nacrt Aneksa 5 Garancije broj 06-3157/1 od 20.07.2015 po predmetnom ugovoru sa rokom do 15.11.2022 godine, ne odnosi se na državnu pomoć, s obzirom na to da:
 - a) SZ „Solidarno se ne nalazi u finansijskim teškoćama.
 - b) Garancija je vezana za određenu finansijsku transakciju, za fiksni najviši iznos i vremenski je ograničena.
 - c) Garancija ne pokriva više od 80% neotplaćenog zajma.
 - d) Uspostavljen je instrument obezbjeđenja, odnosno hipoteka I reda na listu nepokretnosti br.2523, KO Budva, upisana u korist Države Crne Gore.
 - e) I pod uslovom da za produženje roka važenja garancije bude plaćena tržišna cijena.
2. Ovim Rješenjem je ocijenjeno da u trenutku donošenja odluke o produženju roka važenja garancije nije prisutna državna pomoć, a s obzirom da Agencija za zaštitu konkurencije nije nadležna da cijeni opravdanost i ciljeve izdavanja

garancije, primjenu propisa o budžetu i drugih zakonskih propisa, to je obaveza resornog ministarstva da se stara o daljem postupku u vezi sa garancijom, a posebno u pogledu mogućnosti njenog aktiviranja.

3. Nalaže se Ministarstvu prosvjete, nauke, kulture i sporta da u roku od 60 dana od dana donošenja ovog rješenja, Agenciji za zaštitu konkurencije dostavi dokaz iz tačke 1.e) izreke ovog rješenja.

O b r a z l o ž e n j e

Ministarstvo prosvjete, nauke, kulture i sporta (u daljem tekstu: „Ministarstvo“) se dana 14.10.2021 godine obratilo Agenciji za zaštitu konkurencije (u daljem tekstu: Agencija) dopisom br.023-4532/2019-25 od 14.10.2021 godine, zavedenim kod Agencije pod poslovnom oznakom UPI-05-430/21-120/1 od 14.10.2021. godine, uz koji je dostavljen i Obrazac 1 Prijave za državnu pomoć, zaveden pod brojem: UPI-05-430/21-120/2 od 14.10.2021. godine, a koja se odnosi na produženje roka važenja garancije koju je izdala Vlade Crne Gore po Ugovoru o drugoročnom kreditu broj 00-42-0102751.6 od 20.07.2015 godine i pripadajućim aneksima, zaključno sa Aneksom V istog Ugovora od 03.06.2021 godine. Uz prijavu Ministarstvo je dostavilo sljedeću dokumentaciju:

1. Obrazac 1 prijave državne pomoći sa priložima
2. Nacrt Aneksa 6 Ugovora o kreditu (br. kod CKB banke 3319 od 26.10.2021 godine),
3. Revizorski izvještaj stambene zadruge „SOLIDARNO“ urađen od strane društva za reviziju i konsalting „VM KOD“ d.o.o. Podgorica,
4. Potvrda CBCG br.05-6771-2/2021 od 11.10.2021 godine da SZ „SOLIDARNO“ nije u blokadi,
5. Izjava izvršnog direktora SZ „SOLIDARNO“ mr Zorana Stanišića kojom se obavezuje da će u traženom roku preduzeti aktivnosti i ispoštovati završetak radova na objektu za koji je tražen produžetak garancije, ovjerena od strane Notara Anke Stojković iz Podgorice OV 8722/2021 dana 12.10.2021 godine,
6. Izjava izvršnog direktora SZ „SOLIDARNO“, mr Zorana Stanišića, da SZ „SOLIDARNO“ nije u finansijskim poteškoćama, ovjerena od strane Notara Anke Stojković iz Podgorice OV 8682/2021 dana 11.10.2021 godine,
7. Izjava izvršnog direktora SZ „SOLIDARNO“, mr Zorana Stanišića, br.601 od 11.10.2021 godine, do kog iznosa je realizovan Ugovor o kreditu, ovjerena od strane Notara Anke Stojković iz Podgorice OV 8681/2021 dana 11.10.2021 godine,
8. Izjašnjenje izvršnog direktora SZ „SOLIDARNO“, mr Zorana Stanišića, br.600 od 11.10.2021 godine na zaključne listove SZ „SOLIDARNO“,

9. Procjena preostalih radova na projektu na datum 25.09.2021.god. od strane „Studio Prostor“ d.o.o. Podgorica, br.157-09/21 od 27.9.2021 godine, koju je uradio Prof.dr Goran Radović,
10. Potpisani finansijski iskazi za 2019. i 2020. godinu,
11. Potpisan Zaključni list na 30.09.2021. godine,
12. Izjašnjenje izvršnog direktora SZ „SOLIDARNO“, mr Zorana Stanišića, br.607 od 12.10.2021 godine, o dinamici radova za vrijeme trajanja prethodne Garancije,
13. Uvjerenje izdato od strane Osnovnog suda u Podgorici, Ku 2021/7443 od 11.10.2021 godine, da se protiv Izvršnog direktora SZ „SOLIDARNO“, mr Zorana Stanišića ne vodi krivični postupak

Odredbom člana 11 Zakona o kontroli državne pomoći (“Službeni list Crne Gore” br. 12/18) propisano je da za istinitost i tačnost podataka navedenih u prijavi odgovoran je podnosilac prijave.

OPIS ZAHTJEVA

Postupajući u ovoj upravnoj stvari, Agencija je izvršila uvid u dostavljenu dokumentaciju i utvrdila da:

Iz Prijave državne pomoći Obrazac 1 proizilazi da je Ministarstvo prosvjete, nauke, kulture i sporta dostavilo prijavu koja se ne odnosi na državnu pomoć, da je u pitanju indirektno dodjeljivanje, odnosno zahtjev za produženje garancije Vlade Crne Gore korisniku SZPR „Solidarno“, ul. Zmaj Jovina br.2, Stari Aerodrom, Podgorica, da se radi o zadruzi koja broji četiri zaposlena, da je godišnji promet 1 626 678,00€, da se ne radi o privrednom društvu u poteškoćama, u skladu sa definicijom iz Pravilnika o liti pravila državne pomoći – Smjernice o državnoj pomoći za spašavanje i restrukturiranje nefinansijskih privrednih društava u poteškoćama. Uz prijavu su dostavili Predlog Aneksa ugovora o kreditu i njegove anekse, garancije i anekse produženja roka. Naveli da u konačnom tekstu, odnosno nacrtu teksta pravne osnove je uključena klauzula o mirovanju koja znači da davalac pomoći istu može dodijeliti nakon ocjene Agencije za zaštitu konkurencije, da je mjera pomoći Garancija države, da je u pitanju individualna pomoć, da garancija iznosi na 5 280 000,00 € što predstavlja 80 % kredita koji iznosi 6 600 000,00€, obrazložili zbog čega je neophodno dodijeliti navedenu državnu Garanciju, naveli da je izvor finansiranja Budžet države, te da nema kumulacije, kao i da prijava ne sadrži povjerljive podatke.

Iz Nacrta Aneksa broj VI Ugovora o kreditu broj 0042101027516 koji se u sistemu banke vodi pod brojem 3022-00-5 od 20.07.2015 godine, Aneks I od 20.07.2017 godine, Aneksa II od 29.11.2018 godine, Aneks III od 28.05.2020 godine, Aneksa IV od 31.05.2021 godine i Aneksa V od 03.06.2021. godine proizilazi da je Rješenjem Poreske uprave- Centralnog registra privrednih subjekata u Podgorici broj 4-0000880/058 od 22.07.2019 registrovana promjena podataka za privredni subjekat

SGBM, na način što je izbrisan naziv Societe Generale banka Montenegro, a upisan – registrovan Podgorička banka AD Podgorica, member of OTP group (u daljem tekstu: „PGB“), Rješenjem Poreske uprave – Centralnog registra privrednih subjekta u Podgorici broj 4-0000880/066 od 11.12.2020 godine, a nakon evidentiranja restrukturiranja- pripajanjem društvu „Crnogorska komercijalna banka“ ad Podgorica, registarski broj 4-001633, pib. 02239108 (u daljem tekstu: CKB), PGB je izbrisana iz evidencije Centralnog registra privrednih subjekata u Podgrici, čime su na CKB prešla sva prava i obaveze iz Ugovora o kreditu broj 0042101027516 koji se u sistemu banke vodi pod brojem 3022-00-5, sa pripadajućim Aneksima i to: Aneksom I od 20.07.2017 godine, Aneksom II od 29.11.2018 godine kao i Aneksom III od 28.05.2020 godine u iznosu od 6 600 000,00€ koje je korisnik kredita zaključio sa PGB, dok je Aneks IV od 31.05.2021 i Aneks V od 03.06.2021. godine godine Korisnik kredita zaključio sa CKB, pa u tom slistu CKB kao povjerilac zaključuje sa korisnikom kredita i ovaj Aneks VI Ugovora o predmetnom kreditu, kao i da se predmetnim aneksom VI mijenja način i rok otplate kredita na način što kredit ističe 31.10.2022 godine.

Iz Nacrta Aneksa 5 Garancije broj 06-3157/1 od 20.07.2015 godine predmetnog dugoročnog kredita, proizilazi da se garancija daje za 80% odobrenog iznosa kredita u korist Crngorske komercijalne banke AD Podgorica, i da se mjenja rok važenja garancije na način što je isti 15 dana duži od roka dospelja Ugovora o dugoročnom kreditu broj 00-421-0102751.6 od 20.07.2015 godine, kao i da je rok važenja garancije 15.11.2022 godine.

Iz Potvrde Centralne banke Crne Gore – Sektor za platni promet br.05-6771-2/2021 od 11.10.2021 godine proizilazi da transakcioni računi SZRP CG “SOLIDARNO“ matični broj 02351471 na dan izdavanja potvrde, odnosno na dan 11.10.2021 nijesu u blokadi.

Iz Uvjerenja Osnovnog suda u Podgorici Ku 2021/7443 od 11.10.2021 godine proizilazi da se Stanišić Zoran ne nalazi u evidenciji za krivična djela iz nadležnosti ovog suda, pa se protiv stranke sada ne vodi krivični postupak.

Iz Izjave kojom se potvrđuje da se SZPR „Solidarno“ ne može smatrati kao privredno društvo u poteškoćama, ovjerene od strane Notara Anke Stojković iz Podgorice OV 8682/2021 dana 11.10.2021 godine, proizilazi da direktor mr Zoran Stanišić potvrđuje činjenicu kojom se da zaključiti da SZPR „Solidarno“ kao neprofitna organizacija se ni po kom osnovu ne može smatrati kao privredno društvo u poteškoćama koje bi bez intervencije Države doživjelo gotovo siguran prestanak poslovanja, kako ne u kratkoročnom, tako ni u dugoročnom periodu, kao i da preduzeće posluje stabilno, što se može zaključiti iz realizacije svih projekta od osnivanja 2002. godine zaključno sa 2020. godinom.

Iz Izjave o roku završetka kolektivno stambenih objekata L1, L2 i L3 na urbanističkoj parceli br.18 i 19 u Bloku br.15, koju čine dijelovi katastarskih parcela broj 466/24 i 466/1, KO Budva u zahvatu DUP-a „Dubovica I“ u Budvi, za potrebe zadrugara – prosvjetnih radnika u Opštini Budva, ovjerena od strane Notara Anke Stojković iz Podgorice OV 8722/2021 dana 12.10.2021 godine, proizilazi da izvršni direktor Zoran Stanišić izjavljuje pod punom moralnom, materijalnom i krivičnom odgovornošću da će učiniti sve profesionalne napore da se projekat završi u predviđenom roku zavisno od produženja Državne Garancije, koji odredi Agencija za zaštitu konkurencije.

Tekst ove Izjave nije prihvatljiv za Agenciju za zaštitu konkurencije, s obzirom da ista nije nadležna da utvrđuje orochenost garancije, već o istom odlučuje Vlada Crne Gore, a davalac garancije u prijavi navodi da će ista biti produžena na rok od 12 mjeseci.

Iz Ugovora o dugoročnom kreditu br.00-421-0102751.6 od 20.07.2015 godine proizilazi da je odobren namjenski kredit za izgradnju stambenog objekta u Budvi korisniku kredita SZPR „SOLIDARNO“ Podgorica u iznosu od 6 600 000,00€, sa rokom otplate jednokratno o roku dospjeća i ističe 20.07.2017 godine, kao i da je za isti data Garancija broj 06-3157/1 izdata od strane vlade Crne Gore, Ministarstvo finansija Crne Gore u visini od 80% iznosa stanja duga, a najviše do maksimalnog iznosa od 5 280 000,00€, uvećan za kamate i druge troškove koji se odnose na navedeni dio kredita predviđen predmetnim ugovorom, kao i da je upisana hipoteka prvog reda u korist Vlade Crne Gore.

Iz Aneksa 1 Ugovora o dugoročnom kreditu 00-421-0102751.6 od 20.07.2015 godine proizilazi da je aneks zaključen 20.07.2017 godine i da rok dospjeća ističe 30.11.2018 godine i da je za isti data Garancija broj 06-3157/1 izdata od strane Vlade Crne Gore, Ministarstvo finansija u visini od 80% iznosa stanja duga, a najviše do maksimalnog iznosa od 5 280 000,00€ uvećan za kamate i druge troškove koji se odnose na navedeni dio kredita predviđen predmetnim ugovorom i Aneksom 1 iste garancije.

Iz Zaključka Vlade Crne Gore broj 07-2601 od 3 avgusta 2017 godine, proizilazi da je Vlada prihvatila Predlog za produženje roka važenja državne garancije po kreditnom angažmanu između Societe Generale banke Montenegro AD Podgorica i Stambene zadruge radnika prosvjete Crne Gore „Solidarno“ Podgorica, kao i da je prihvatila Nacrt Aneksa 1 Ugovora o dugoročnom kreditu broj: 00-421-0102751.6 od 20.07.2015 godine između Societe Generale banke Montenegro AD Podgorica i Stambene zadruge radnika prosvjete Crne Gore „Solidarno“ Podgorica, na 80 % kredita, odnosno 5,28 miliona eura.

Iz Aneksa 2 Ugovora o dugoročnom kreditu 00-421-0102751.6 od 20.07.2015 godine proizilazi da je aneks zaključen 29.11.2018 godine da je istim promijenjen način i rok toplate kredita na način što kredit ističe jednokratno o roku dospjeća 31.05.2020 godine, kao i da je data Garancija broj 06-3157/1 od strane Vlade Crne Gore, Ministarstvo finansija Crne Gore, u visini od 80% iznosa stanja duga, a najviše do maksimalnog iznosa od 5 280 000,00, uvećan uza kamate i druge troškove koji se odnose na anvedeni dio kredita, predviđen predmetnim Ugovorom Aneks 1 i 2 iste

garancije.

Iz Aneksa 3 Ugovora o dugoročnom kreditu br. 00-421-0102751.6 od 20.07.2015 godine proizilazi da je isti zaključen 28.05.2020 godine kao i da je rok dospelja izmjenjen na način što isti ističe 31.05.2021 godine, kao i da je za isti garanciju broj. 06-3157/1 dala Vlada Crne Gore, Ministarstvo finansija Crne Gore, u visini od 80% iznosa stanja duga, a najviše do maksimalnog iznosa od 5 280 000,00€ uvećanog za kamate i druge troškove koji se odnose na navedeni dio kredita predviđen predmetnim ugovorom i Aneksom 1, 2 i 3 iste garancije.

Iz Aneksa 4 Garancije broj 06-01-10188/2 od 15.06.2020 godine proizilazi da je rok važenja ove garancije 15 dana duži od roka dospelja Ugovora o dugoročnom kreditu broj 00-421-0102751.6 od 20.07.2015 godine, Aneksa 1 od 20.07.2017 godine, Aneksa 2 od 29.11.2018 godine i Aneksa 3 od 25.05.2020 godine istog ugovora, tj. rok važenja je do 15.06.2021 godine.

Iz zaključka Vlade Crne Gore br. 07-3103 od 11 juna 2020 godine proizilazi da je Vlada prihvatila predlog produženja roka važenja državne garancije po predmetnom kreditnom aranžmanu kao i Nacrt Aneksa 2 ugovora o dugoročnom kreditu broj: 00-421-0102751.6 od 20.07.2015 godine, Nacrt Aneksa 3 Garancije broj: 06-3157/1 od 20.07.2015 godine. U bitnom istim je Vlada saglasna da Podgoricka banka AD Podgorica, Member of OTP Group, u cilju obezbjeđenja naplate obaveza po predmetnom ugovoru i Aneksu 3 istog ugovora uspostavi hipoteku drugog reda na listu nepokretnosti broj 2523 Ko Budva, kao i svim postojećim i budućim objektima izrađenim na predmetnoj nepokretnosti, osim garaža koje će biti izgrađene.

Iz Aneksa 5 Garancije broj 06-3157/1 od 20.07.2015 godine proizilazi da je rok važenja ove garancije 15 dana duži od roka dospelja Ugovora o dugoročnom kreditu broj 00-421-0102751.6 od 20.07.2015 godine, tj. rok važenja je do 15.11.2021 godine.

Uvidom u katastar nepokretnosti Crne Gore <https://ekatastar.me/ekatastar-web/action/search/index?datum=03-jun-2021+14%3A06&interni=false> ovoj organ je utvrdio da je na listi nepokretnosti broj 2523 KO Budva uspostavljena hipoteka I reda u korist Države Crne Gore na ime obezbjeđenja date garancije, a koja glasi na iznos od najviše do maksimalnog iznosa od 5 280 000,00€, sa zabranom otuđenja, opterećenja i izgavanja u zakup, zabilježbom da se hipoteka odnosi na buduće objekte i posebne djelove izuzev garaža koje će biti izgrađene (ekskluzivnost) i zabilježbom neposrednog izvršenja bez odlaganja. Založna izjava UZZ br.703/2015 u formi notarskog zapisa dana 05.08.2015 godine Notar Polović Irena iz Budve.

Uz sve prethodno navedene činjenice i dostavljene dokaze, podnosilac prijave je u Obrascu 1 naveo da na samom početku projekta, nakon uvođenja u posao izvođača radova desile su se određene administrativne barijere (izmjena projektne dokumentacije, promjene DUP-a), što je uzrokovalo i probleme oko izdavanja

građevinske dozvole za Lamelu 2 i 3, odnosno kašnjenja koja su ometala izvođača radova u sprovođenju svojih aktivnosti. Dalje, ono što je u značajnoj mjeri uticalo na usporenu dinamiku izvođenja radova, jeste rušenje brda na parceli, koje je uzrokovano podzemnim vodama na koje investitor i izvođač nijesu mogli uticati i niti prethodno spriječiti. Obrušavanje brda je zahtijevalo proširenje obima radova kao i pronalaženje značajnog iznosa finansijskih sredstava kako bi se sanirao teren nakon obrušavanja brda i izgradnja mogla nastaviti.

Dodatno, usljed vanrednih okolnosti prozrokovanih pandemijom Covid-19 u 2020. i 2021. godini, investitor i izvođač radova nisu uspjeli u skladu sa prethodno definisanim rokom izgradnje da privedu radove kraju. Novonastala pandemija je usporavala promet robe, materijala i radna snaga koja je skoro u cjelosti iz država u okruženju, a nije mogla biti angažovana usljed zatvaranja granica.

Uzimajući gore navedeno na današnji datum, a po procjeni angažovane firme za nadzor preostali radovi su svedeni na procenat od 4% ukupnog projekta i iznose 491.242,79 eura, navedeno je u Obrascu 1.

Davalac pomoći u Obrascu 1 navodi procjenu da će građevinski radovi biti završeni do kraja 2021 godine, ali da je potrebno u periodu od 12 mjeseci završiti i administrativne poslove koji podrazumijevaju tehnički prijem, priključenje objekata na infrastrukturnu mrežu, upis stanova na krajnje kupce i izvršiti kreditna zaduženja budućih kupaca kod komercijalnih banaka, te na taj način zatvoriti kreditnu liniju koju CKB banka potražuje od SZ „SOLIDARNO“ i za koju se traži izdavanje garancije. U Prijavi se navodi da će predloženi rok za produženje garancije iznositi 12 mjeseci, odnosno do 15.11.2022 godine.

OCJENA

Prilikom zauzimanja stava po dostavljenom zahtjevu Agencija je uzela u obzir uslove propisane Pravilnikom o listi pravila državne pomoći, prilogom 5 – Obavještenje Komisije o primjeni člana 87 i 88 Ugovora o Evropskoj zajednici na području državnih pomoći u obliku garancija ((2008/C 155/02) str. 264-272) („Službeni list Crne Gore“ br. 35/14, 2/15, 38/15, 20/16, 033/20, 38/20, 53/20, 98/20, 130/20 i 44/21).

S obzirom na to da se garancije koje je direktno dala država, tj. centralne, regionalne ili lokalne vlasti, kao i garancije koje su kroz izvore države dali drugi organi pod kontrolom države, kao na primjer preduzetnici, a koja se mogu pripisati državnim organima, mogu se smatrati državnom pomoći, Agencija je najprije cijenila da li SZ Solidarno u čiju korist se produžava garancija ostvaruje pogodnost koju u svom redovnom poslovanju ne bi ostvario, ili stiče prednost u odnosu na svoje konkurente.

Agencija je na osnovu dostavljene dokumentacija, cijenila ispunjenost svakog uslova pojedinačno, kako je bliže opisano u nastavku ovog obrazloženja:

1. Dužnik se ne nalazi u finansijskim teškoćama.

Agencija je analizirala finansijske izvještaje dostavljene uz prijavu pomoći za 2019 i 2020 godinu, kao i potvrdu Centralne banke Crne Gore broj: 05-6771-2/2021 od 11.10.2021 godine, proizilazi da transakcioni računi SZRP "SOLIDARNO" matični broj 02351471 na dan izdavanja potvrde, odnosno na dan 11.10.2021 nijesu u blokadi.

Takođe, Izjavom ovjerenom od strane Notara Anke Stojković iz Podgorice pod brojem OV 8682/2021 od 11.10.2021 godine, direktor SZ „SOLIDARNO“, mr Zoran Stanišić potvrđuje činjenicu kojom se da zaključiti da SZ „Solidarno“ kao neprofitna organizacija koja je osnovanja sa osnovnim ciljem, a to je rješavanje stambenog pitanja prosvjetnih radnika Crne Gore, ni po kom osnovu ne može smatrati kao privredno društvo u poteškoćama koje bi bez intervencije Države doživjelo gotovo siguran prestanak poslovanja, kako ne u kratkoročnom, tako ni u dugoročnom preiodu, kao i da preduzeće posluje stabilno, što se može zaključiti iz realizacije svih projekta od osnivanja 2002.godine zaključno sa 2020. godinom.

Dodatno, Agencija je primjenila kriterijume iz Smjernice o državnoj pomoći za spašavanje i restrukturiranje nefinansijskih privrednih društava u poteškoćama (2014/C 249/01).

U ovim smjernicama smatra se da je privredno društvo u poteškoćama ako je bez intervencije države gotovo siguran prestanak njegovog poslovanja u kratkoročnom ili dugoročnom periodu. Stoga se smatra da je privredno društvo u poteškoćama ako je ispunjen najmanje jedan od sljedećih uslova:

1. U slučaju društva sa ograničenom odgovornošću ako je više od polovine njegovog upisanog osnovnog kapitala izgubljeno zbog akumuliranih gubitaka. To se događa kada se odbijanjem akumuliranih gubitaka od rezervi (i svih drugih elemenata koji se generalno smatraju dijelom sopstvenih sredstava društva) dobije negativan kumulativni iznos koji prelazi polovinu upisanog osnovnog kapitala.
2. U slučaju društva u kojem barem neki članovi imaju neograničenu odgovornost za dug društva : ako je više od polovine njegovog kapitala prikazanog u finansijskim izvještajima društva izgubljeno zbog akumuliranih gubitaka.
3. Ako je privredno društvo predmet opšteg postupka zbog insolventnosti ili ispunjava kriterijume u skladu sa domaćim pravom da se protiv njega na zahtjev povjerilaca pokrene opšti postupak zbog insolventnosti.
4. U slučaju privrednog društva koje nije MSP ako je tokom posljednje dvije godine:
 - i. odnos knjigovodstvenog duga prema kapitalu privrednog društva bio veći od 7,5 i
 - ii. EBITDA koeficijent pokriva kamata privrednog društva bio niži od 1,0.

Uvidom u finansijske iskaze- bilansi stanja za 2019. i 2020. godinu, utvrđeno je da SZ „SOLIDARNO“ nema akumuliranih gubitaka, da osnovni kapital iznosi 9,4 miliona eura, te da nije došlo do umanjena kapitala usled akumuliranih gubitaka. U tom slučaju, nijesu ispunjeni uslovi da se SZ „SOLIDARNO“ mogu smatrati privrednim društvom u poteškoćama u smislu tačaka 1. i 2. prethodno navedenih Smjernica. Uzimajući u obzir Izjavu izvršnog direktora SZ „SOLIDARNO“, mr Zorana Stanišića, kojom tvrdi pod moralnom i materijalnom i krivičnom odgovornošću da se ne radi o privrednom društvu u poteškoćama i činjenicu da Agencija nema drugih saznanja o ispunjavanju kriterijuma da protiv SZ „SOLIDARNO“ može biti pokrenut postupak zbog insolventnosti, to je Agencija ocijenila da ne postoje ni kriterijumi iz člana 3 naprijed navedenih Smjernica. Tačka 4 navedenih Smjernica odnosi se na društva koja nijesu mala i srednja preduzeća, a SZ „SOLIDARNO“ prema broju zaposlenih i ostvarenim prihodima svrstava se u skladu sa domaćim zakonodavstvom u mala preduzeća.

Agencija je uzela u obzir revizorski izvještaj urađen od strane društva za reviziju i konsalting „VM KOD“ d.o.o. Podgorica, kojim je potvrđeno da su kreditna sredstva u ukupnom iznosu od 6,6 miliona eura plaćena od strane banke na namjenski račun SZ „SOLIDARNO“ i da su ista u periodu od 6.8.2015 godine do 2.11.2017 godine utrošena za finansiranje izgradnje kolektivnog stambenog poslovnog objekta Lamela 1,2 i 3 u zahvatu DUP-a Dubovica 1 Budva.

Na osnovu svih prethodno navedenih kriterijuma i dostavljenih dokaza, Agencija zaključuje da se radi o preduzeću koje nije u teškoćama, u smislu definicije izvedene u Smjernicama Zajednice o državnim pomoćima za spašavanje i restrukturiranje preduzetnika u teškoćama.

2. Obim garancija može se pravilno izmjeriti u trenutku njene dodjele.

Ovo znači da je garancija vezana za određenu finansijsku transakciju, za fiksni najviši iznos i da će biti vremenski ograničena.

Iz Nacrta Aneksa broj VI Ugovora o kreditu broj 0042101027516 koji se u sistemu banke vodi pod brojem 3022-00-5 od 20.07.2015 godine, Aneks I od 20.07.2017 godine, Aneksa II od 29.11.2018 godine, Aneks III od 28.05.2020 godine, Aneksa IV od 31.05.2021 godine i Aneksa V od 3.6.2021 godine proizilazi da je Rješenjem Poreske uprave- Centralnog registra privrednih subjekata u Podgorici broj 4-0000880/058 od 22.07.2019 registrovana promjena podataka za privredni subjekat SGBM, na način što je izbrisan naziv Societe Generale banka Montenegro, a upisan – registrovan Podgorička banka AD Podgorica, member of OTP group (u daljem tekstu: „PGB“), Rješenjem Poreske uprave – Centralnog registra privrednih subjekata u Podgorici broj 4-0000880/066 od 11.12.2020 godine, a nakon evidentiranja restrukturiranja- pripajanjem društvu „Crnogorska komercijalna banka“ ad Podgorica, registarski broj 4-001633, pib. 02239108 (u daljem tekstu: CKB), PGB je izbrisana iz evidencije Centralnog registra privrednih subjekata u Podgorici, čime su na CKB prešla sva prava i obaveze iz Ugovora

o kreditu broj 0042101027516 koji se u sistemu banke vodi pod brojem 3022-00-5, sa pripadajućim Aneksima i to: Aneksom I od 20.07.2017 godine, Aneksom II od 29.11.2018 godine kao i Aneksom III od 28.05.2020 godine u iznosu od 6 600 000,00€ koje je korisnik kredita zaključio sa PGB, dok je Aneks IV od 31.05.2021 godine i Aneks V od 3.6.2021 godine Korisnik kredita zaključio sa CKB, pa u tom slislu CKB kao povjerilac zaključuje sa korisnikom kredita i ovaj Aneks VI Ugovora o predmetnom kreditu, kao i da se predmetnim aneksom VI mijenja način i rok otplate kredita na način što kredit ističe 31.10.2022 godine, pa je shodno predmetnim izmjenama izrađen i Nacrt Garancije broj 06-3157/1 od 20.07.2015 godine dugoročnog kredita 421-0102751.6 od 20.07.2015. godine, iz koje proizilazi da se garancija daje za 80% odobrenog iznosa kredita u korist Crngorske komercijalne banke AD Podgorica, i da se mijenja rok važenja garancije na način što je isti 15 dana duži od roka dospeljeća Ugovora o dugoročnom kreditu broj 00-421-0102751.6 od 20.07.2015 godine, kao i da je rok važenja garancije 15.11.2022 godine.

3.Garancija ne pokriva više od 80% neotplaćenog zajma ili druge finansijske obaveze.

Takođe, kao i u prethodnom stavu, Agencija je ispunjenost ovog uslova konstatovala u Nacrtu Aneksa VI, koji precizira da garancija pokriva 80% odobrenog iznosa kredita (a najviše do maksimalnog iznosa od 5.280.000,00 eura, uvećan za kamate i druge troškove koji se odnose na navedeni dio kredita) u korist CKB banke AD Podgorica, što je, podrazumijeva se, primjenljivo i na produženi rok važenja garancije. Dakle, garancija neće pokrivati više od 80% odobrenog iznosa kredita.

Naime, ako je finansijska obaveza u potpunosti pokrivena državnom garancijom, Evropska komisija smatra da je povjerilac manje motivisan da pravilno procijeni, osigura i minimizira rizik koji proizilazi iz kreditiranja, te je od velikog značaja da ispravno procijeni kreditnu sposobnost dužnika. Takvu procjenu rizika isto tako ne mora uvijek da izvrši državni garant, uslijed nedostatka načina da to učini. Nedostatak motivacije za minimiziranje rizika ne vraćanja zajma može da podstakne povjerioce da ugovore zajmove sa većim komercijalnim rizikom od uobičajenog, te se na taj način može povećati iznos visokorizičnih garancija u državnom porfoliju. Kako bi se osiguralo da povjerilac u stvarnosti snosi dio rizika, posebna pažnja mora se obratiti na sljedeća dva aspekta:

- kada se iznos zajma ili finansijske obaveze smanjuje tokom vremena, na primjer zato što je počelo otplaćivanje zajma, garantovani iznos mora srazmjerno da se smanjuje, na takav način da u svakom trenutku garancija ne pokriva više od 80% neotplaćenog zajma ili finansijske obaveze,
- povjerilac i garant moraju gubitke da podnose srazmjerno i na jednak način. Isto tako, neto povraćaj (tj. prihodi bez troškova obrade zahtjeva) proizašao iz sanacije

duga od hartija od vrijednosti koje je dao dužnik mora srazmjerno da smanji gubitke koje snose povjerilac i garant.

4. Za garanciju je plaćena tržišno utvrđena cijena.

Svako preuzimanje rizika treba da bude nagrađeno odgovarajućom premijom na iznos garancija ili iznos kontragarancije. Garancija ne sadrži pomoć kada je cijena plaćena za garanciju makar toliko visoka kao odgovarajuća referentna vrijednost za premije garancije koja se može naći na finansijskim tržištima. Ako se odgovarajuća referentna vrijednost za premije garancija ne može naći na finansijskim tržištima, ukupni finansijski trošak garantovanog zajma, uključujući kamatnu stopu zajma i premiju garancije, mora da se uporedi sa tržišnom cijenom sličnog zajma bez garancije. U oba slučaja, kako bi se odredila odgovarajuća tržišna cijena, trebalo bi uzeti u obzir karakteristike garancija i osnovnog zajma. Ovo uključuje: iznos i trajanje transakcije; osiguranje koje daje dužnik i druga iskustva koja utiču na procjenu stope naplate; vjerovatnoću neizvršavanja obaveza dužnika koja proizlazi iz njegove finansijske situacije, njegovog sektora djelatnosti i očekivanja; kao i drugih ekonomskih okolnosti. Dakle, dužnik se klasifikuje prema ocjeni rizičnosti. Ovu klasifikaciju i pomoć Ministarstvu finansija i socijalnog staranja prilikom oblikovanja tržišne cijene koju je potrebno naplatiti SZ Solidarno, može da pruži međunarodno priznata agencija za rangiranje, ili, ako je dostupna, unutrašnja ocjena koju koristi banka koja daje osnovni zajam. Dodatno, Ministarstvo finansija i socijalnog staranja može da sprovede poređenje cijena koje na tržištu plaćaju slično rangirana preduzeća. Takođe, kako bi se utvrdila tržišna cijena produženja roka važenja garancije, kao i monitoring da li je realna cijena od SZ Solidarno naplaćena i prilikom izdavanja garancije, Agencija predlaže primjenu kriterijuma sadržanih u dokumentu:

<http://www.bis.org/publ/work207.pdf>

Osim četiri prethodno navedena kriterijuma, preuzeta iz Obavještenja Komisije o primjeni čl. 87 i 88 Ugovora o EZ-u na području državnih pomoći u obliku garancija (52008XC0620(02), SL C 155, 20. 6. 2008., str. 10. - 22.) ("Službeni list Crne Gore", br. 035/14 od 13.08.2014, 002/15 od 16.01.2015, 038/15 od 17.07.2015, 020/16 od 18.03.2016), prilikom ocjene podnijete prijave, Agencija je uzela u obzir i činjenicu da je hipoteka prvog reda na listu nepokretnosti broj 2523, KO Budva, PJ Budva, upisana u korist Države Crne Gore - Vlade Crne Gore. Ovu činjenicu Agencija cijeni kao dodatno opterećenje SZ Solidarno, tako da se može zaključiti da garancija koje je izdala država, a posledično i produženje roka njenog važenja, ne donosi nikakvu prednost SZ Solidarno, tako da ne predstavlja državnu pomoć, u smislu člana 2 Zakona o kontroli državne pomoći. Dakle, Agencija uzima u obzir da svaka pomoć koja se dodjeljuje kroz izvore države u bilo kom obliku, a koja narušava ili prijeti da naruši tržišnu konkurenciju stavljajući određene preduzetnike ili proizvodnju određenih roba u povoljniji položaj, nije

u skladu sa slobodnim tržištem u onoj mjeri u kojoj utiče na trgovinu između država članica.

S obzirom na to da je Agencija zaključila da produženje roka važenja garancije ne sadrži elemente državne pomoći, pod uslovom da su ispunjena sva četiri kriterijuma, naloženo je Ministarstvu finansija i socijalnog staranja, koje izdaje garanciju, da u roku od 60 dana od dana donošenja ovog rješenja, Agenciji dostavi dokaz iz tačke 1 e) izreke ovog rješenja.

Shodno svemu naprijed navedenim, odlučeno je kao u dispozitivu ovog rješenja.

Uputstvo o pravnoj zaštiti: Ovo rješenje je konačno u upravnom postupku i protiv njega nije dozvoljena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor tužbom kod Upravnog suda u roku od 20 dana od prijema rješenja.

ČLAN SAVJETA
Jovana Tošković

ČLAN SAVJETA
Novo Radović

Dostavljeno:

- Ministarstvo prosvjete, nauke, kulture i sporta
- u spise predmeta i
- arhivi